Riigikontrolli arvamus riigieelarve täitmise aruande koosseisus esitatava “Riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. aasta aruande” kohta

KONTROLLIARUANNE

Nr 2-5/03/102
28.08.2003

Riigikontrolli arvamus riigieelarve täitmise aruande koosseisus esitatava "Riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. a aruande" kohta

Tallinn
2003

Sisukord

SISSEJUHATUS 4

1. ARVAMUSE ANDMISE LÄHTEKOHAD 5

2. ARVAMUS RIIGIEELARVE TÄITMISE ARUANDE KOOSSEISUS ESITATAVA "RIIKLIKUKS RAVIKINDLUSTUSEKS ETTE NÄHTUD VAHENDITE LAEKUMISE JA KASUTAMISE 2002. A ARUANDE" KOHTA..... 6

EESTI HAIGEKASSA JUHATUSE ESIMEHE, SOTSIAAL- JA RAHANDUSMINISTRI VASTUSED..... 10

Sissejuhatus

Riigikontroll auditeeris 27.05–28.06.2003 Eesti Haigekassa 2002. aasta majandusaasta aruande koosseisus esitatud 2002. aasta eelarve täitmise aruannet, mille põhjal on Vabariigi Valitsus esitanud 2002. aasta riigieelarve täitmise aruande koosseisus riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruande.

Raamatupidamise aastaaruande koostamise kohustus tuleneb raamatupidamise seadusest ja Eesti Haigekassa seadusest. Riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise kohta aruandmine on sätestatud riigieelarve seaduse § 45 punktis 7.

Auditit juhtis finantsauditi osakonna auditijuht Sale Ajalik, töögrupis osalesid audiitorid Airi Mark ja Merike Starovoitov.

1. Arvamuse andmise lähtekohad

1.1. Riigikontrolli pädevus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang Vabariigi Valitsuse riigieelarve täitmise aruande kohta.[1] Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid vastavalt Riigikontrolli seadusele.[2]

1.2. Auditi eesmärk

Auditi eesmärk on avaldada arvamust "Riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. aasta aruande" kohta, tuginedes järgmistele põhikriteeriumidele:

- kas aruandes esitatud informatsioon on piisav, usaldusväärne ja asjakohane;
- kas majandustehingud on aruandekirjetel kajastatud sisuliselt ja aritmeetiliselt õigesti;
- kas tulud ja kulud on kajastatud kooskõlas eelarve koostamise põhimõtetega;
- kas kajastatud tulud ja kulud tegelikkuses eksisteerivad;
- kas tulud on kogutud ja kulud on tehtud kooskõlas Riigikogu tahtega.

Finantsjuhtimisele ja sisekontrollisüsteemidele üldhinnangut ei anta, kuid tuuakse välja olulisemad avastatud puudused.

1.3. Vastavus standarditele

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI[3] auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et aruanne ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrollis Riigikontroll väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad eelarve täitmise aruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi.

1.4. Vastutus aruannete õigsuse ja nende aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest

Aruannete koostamise ning neis sisalduva info õigsuse eest vastutab Eesti Haigekassa nõukogu ees neljaliikmeline juhatus. Nõukogu omakorda vastutab Vabariigi Valitsuse ees.

Eesti Haigekassa nõukogu ja juhatuse liikmed vastutavad seaduste ja haigekassa põhikirja nõuete rikkumise ja oma kohustuste täitmata jätmisega haigekassale tekitatud kahju eest solidaarselt.[4]

Vastutust Eesti Haigekassa raamatupidamise aastaaruande õigsuse eest on oma allkirjaga[5] kinnitanud juhatuse esimees Hannes Danilov ning juhatuse liikmed Arvi Vask, Andres Rannamäe ja Rein Parelo.

Nõukogu on Eesti Haigekassa majandusaasta aruande heaks kiitnud. Seda kinnitavad oma allkirjaga nõukogu esimees Marko Pomerants ning nõukogu liikmed Tõnis Palts, Mai Treial, Ivi Normet, Endel Eero, Helve Luik, Harri Taliga, Ene Tomberg, Peeter Ross, Toomas Annus, Sandor Liive, Tiit Laja, Kaido Kotkas ja Enn Veskimägi.

---

[1] Riigieelarve seadus § 47 lg 2
[2] Riigikontrolli seadus § 7
[3] International Organisation of Supreme Audit Institutions – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.
[4] Eesti Haigekassa seadus § 22 ja § 32
[5] Raamatupidamise seadus § 22 lg 4

2. Arvamus riigieelarve täitmise aruande koosseisus esitatava "Riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. a aruande" kohta

2.1. Märkused

2.1.1 Riigieelarveseadus sätestab Vabariigi Valitsuse poolt esitatava riigieelarve täitmise aruande koosseisu kuuluva riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruande esitamise kohustuse, seletamata lahti aruande sisu, koostamispõhimõtteid ja eesmärki. Kuna Rahandusministeerium ei ole antud valdkonda täiendavalt reguleerinud, on aruandes esitatud informatsioon ebapiisav ega kajasta Eesti Haigekassa finantsseisundit, st varasid, kohustusi ja omakapitali. Riigikontroll on sellele tähelepanu juhtinud ka varasematel aastatel.

Riigikontroll on jätkuvalt arvamusel, et valitsuse esitatavat riigieelarve täitmise aruannet tuleks ravikindlustuse tulude ja kulude aruande osas täiendada järgnevaid tähelepanekuid arvestades:

- Riigieelarve seadus ei nõua Eesti Haigekassa raamatupidamise aastaaruande esitamist. Seetõttu ei anna meie poolt kontrollitud ravikindlustusvahendite laekumise ja kasutamise aruanne ülevaadet haigekassa finantsseisundi kohta. Näiteks ei selgu, kui palju on suurenenud-vähenenud haigekassa vara ning kohustused, tekkepõhise informatsiooni puudumine ei võimalda teada saada, palju jäi aruandeperioodil osutatud teenuste eest tasumata jne.
- Oleme arvamusel, et tulude ja kulude dünaamika koos põhjendustega ja kommentaaridega annaks infotarbijale ülevaate olulisematest muutustest ravikindlustuses.
- Riigieelarve täitmise aruanne ei sisalda riikliku ravikindlustuse tegevusaruannet, mistõttu ei ole infot selle kohta, kas raha on kulutatud eesmärgipäraselt ehk selleks, milleks küsiti, ning kas riigieelarve menetlemise käigus püstitatud eesmärgid on saavutatud.
- Tegevusaruanne peaks muuhulgas sisaldama ravikindlustuse ja raviteenuste kättesaadavust iseloomustavaid statistilisi näitajaid.

Nimetatud näitajaid sisaldab Eesti Haigekassa 2002. a majandusaasta aruanne, mis on kinnitatud haigekassa nõukogu poolt ning on kättesaadav Eesti Haigekassa veebilehel.

2.1.2. Riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. aasta aruanne on tekkepõhine. Eelarve riigieelarve seaduse mõistes on aga kassapõhine ning aruandlus eelarve täitmise kohta eeldaks kassapõhise informatsiooni esitamist Vabariigi Valitsuse poolt esitatavas "2002. a riigieelarve täitmise aruandes". Antud informatsioon on esitatud Eesti Haigekassa 2002. a raamatupidamise aastaaruande lisas "Rahavoogude aruanne", kuid mitte eelarveseaduses toodud määrangutes (osa, ptk, art). Riigieelarve täitmise aruande selgitustes ei ole antud asjaolu lahti seletatud ning aruande lugejale on see eksitav. Näiteks on aruandes toodud eelarvekulude kogusummana näidatud 5,099 mld krooni, mis sisaldab ka tekkepõhiselt arvestatud kulusid. Tegelikult väljamakstud kassakulud rahavoogude aruande põhjal moodustavad 5,803 mld krooni, vahe on 704 mln krooni. Riigikontroll on sellele tähelepanu juhtinud ka varasematel aastatel.

2.2. Riigikontrolli arvamus

- **Arvestades punktides 2.1.1 ja 2.1.2 kirjeldatud asjaolusid, ei ole riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. aasta aruannet, mis näitab Eesti Haigekassa eelarve täitmist nii tulude kui kulude osas summas 5 099 324 000 krooni, võimalik käsitleda riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruandena riigieelarve seaduse ja 2002. aasta riigieelarve[6] mõistes.**

[6] Seadus "2002.a riigieelarve" osa 141 ptk 01

Riigikontroll on jätkuvalt arvamusel, et sellisel kujul esitatud info on eksitav, ebapiisav ega anna aruande lugejale terviklikku ülevaade ravikindlustuse finantsseisundi kohta. Tekkinud olukorda ei saa tõlgendada Eesti Haigekassa juhtkonna tegevusetusena, kuna antud valdkonna aruandluse reeglid kehtestab Rahandusministeerium, kes seda teinud ei ole. Riigikontroll on sellele tähelepanu juhtinud juba nii 2000. kui ka 2001. aasta ülevaates riigi vara kasutamise ja säilimise kohta.

- **Arvestades testide väljavõttelist iseloomu, on Eesti Haigekassale 2002. aastaks eraldatud eelarvevahendite kasutamine olulises osas kooskõlas riigieelarve seaduse ja 2002. aasta riigieelarvega.**

Juhime tähelepanu asjaolule, et KPMG Estonia audiitorid on andnud märkusteta järeldusotsuse Eesti Haigekassa 2002. a raamatupidamise aastaaruande kohta ning on arvamusel, et Eesti Haigekassa 2002. a raamatupidamise aastaaruanne on raamatupidamise seadusega kooskõlas. Eelarve täitmise koondaruanne on kajastatud 2002.a majandusaasta aruande II osas, kus analüüsitakse ravikindlustusehüvitiste kasutamist ja esitatakse eelarve täitmise seletuskiri. KPMG audiitorid ei ole kontrollinud eelarve täitmise koondaruande vastavust riigieelarve seadusele ega 2002. aasta riigieelarvele, kuna sellist ülesannet neile ei püstitatud.

2.3. Tähelepanekud eelarvevahendite kasutamise ja kajastamise kohta

2.3.1. Vene Föderatsiooni mittetöötavatele sõjaväepensionäridele osutatud raviteenuste ja hüvitatud soodusravimite maksumus ei kajastu eelarve täitmise aruande tulude ega ka kulude osas, välja arvatud Vene Föderatsioonilt saadav teenustasu 121 500 krooni raviteenuste vahendamise ja arvepidamise eest. Vene Föderatsiooni võlgnevus haigekassale moodustas aruandeperioodi alguses 15,42 mln krooni. Aruandeaastal moodustasid tekkepõhiselt arvestatud maksed 15,20 mln krooni ja tehtud kulutused mittetöötavate sõjaväepensionäride raviteenusteks ja hüvitisteks soodusravimitele 18,36 mln krooni. Seisuga 31.12.2002. a moodustab Vene Föderatsiooni võlgnevus 18,58 mln krooni, mis on Eesti Haigekassa bilansis ka nõudena arvel. Ebatõenäoliselt laekuvaks on kantud nõudeid 1,56 mln krooni ulatuses, mille osas käivad ka edasi läbirääkimised nõuete rahuldamiseks. Oleme arvamusel, et Vene Föderatsiooni mittetöötavate sõjaväepensionäride meditsiinilise teenindamisega seonduvad majandustehingud tuleks kajastada Eesti Haigekassa tulude ja kuludena , et tagada objektiivse informatsiooni andmine aruande lugejale. Riigikontroll juhtis kirjeldatule tähelepanu ka eelmisel aastal.

2.3.2. Haigekassa struktuurimuutuste käigus lahkunud töötajate töölepingutest on seitsmel juhul vabastatud töötajad seoses koondamisega ning on makstud hüvitust vabastamisest etteteatamise tähtaja mittejärgimise eest. Kuuel juhul vabastati töötaja poolte kokkuleppel ning maksti hüvitiseks 3–8 kuu palk.[7] Seoses koondamisega vastavalt EV töölepinguseaduse § 86 p-le 3 on lõpetatud töölepingud järgmiste töötajatega ning makstud hüvitist ette teatamise tähtaja mittejärgimise eest.[8]

Oleme seisukohal, et ravikindlustuse vahendite säästlikuma kasutamise eesmärgil olnuks otstarbekam lõpetada kõik töölepingud vastavalt EV töölepinguseaduse § 86 p 3 (töötajate koondamine) alusel, rakendades koondamisest etteteatamist vastavalt EV töölepinguseaduse § 87 lg 1 p-le 3.

---

[7] Näiteks poolte kokkuleppel EV töölepingu seaduse § 76[7] alusel lõpetatud töölepingud:
L. Keskel – tööleping alates 18.05.1993 – maksti hüvitust 48 215,72 krooni (7 kuupalga ulatuses),
M. Rebas – tööleping alates 24.09.1998 – maksti hüvitust 18 421,20 krooni (3 kuupalga ulatuses),
M. Sügis – tööleping alates 1.12. 1993 – maksti hüvitust 80 325,60 krooni (6 kuupalga ulatuses),
A. Toode – tööleping alates 03.04.1995 – maksti hüvitust 24 445,25krooni (5 kuupalga ulatuses),
H. Vaab – tööleping alates 11.08.1992 – maksti hüvitust 40146,64 krooni (8 kuupalga ulatuses),
A.-S. Unt – tööleping alates 18.04. 1994 – maksti hüvitust 52 997,77 krooni (7 kuupalga ulatuses).

[8] S. Alberg – 34 tööpäeva eest, A. Bornschein – 11 tööpäeva eest, K. Kilk – 11 tööpäeva eest, H. Kivimäe – 43 tööpäeva eest, G. Lille – 11 tööpäeva eest, E. Saard – 11 tööpäeva eest, V. Taaler – 25 tööpäeva eest.

2.3.3. Aruandeaastal on ravikindlustuseks ette nähtud vahenditest tehtud juhatuse liikmetele mitmel juhul põhitegevusega mitteseotud väljamakseid. Näiteks:

- juhatuse esimehe Hannes Daniloviga sõlmitud ametilepingu järgselt tasub haigekassa igakuiselt juhatuse esimehe elamiskulu Tallinnas 3 500 krooni kuus. 2002. aastal maksti juhatuse esimehele elamiskulude katteks 16 258 krooni ning tasuti erisoodustusmakse summas 12 962 krooni.
- juhatuse liikmele Toomas Palule hüvitati igakuiselt koduse interneti kasutamise kulud summas 1 465 krooni ning tasuti erisoodusmakse summas 1 169 krooni.

Oleme seisukohal, et kuigi väljamakseid teostati vastavalt ametilepingutele, ei ole nimetatud kulude hüvitamine ravikindlustuse eelarvest meie arvates põhjendatud.

2.3.4. Ilma riigihanget korraldamata on aruandeaastal ostetud:

- konfidentsiaalsete dokumentide ja muude andmekandjate äraveo ja hävitamise teenust Infokaitsesüsteemide OÜ- st summas 104 700 krooni ulatuses. Nimetatud teenuse ostmiseks on 07.04.2003.a sõlmitud leping nr 313/117.
- mitmesugust kaupa ja teenust Zoom AS-ilt kokku summas 413 400 krooni ulatuse sh voldikuid 198 800, millest perearsti voldikuid 62 200 ja ravikindlustuse voldikuid 136 600 krooni eest.
- AS-ilt Falck valveteenust 316 900 ja muud teenust 77 400 krooni ulatuses.

Ostes asja või tellides teenust, mille eeldatav maksumus on aasta arvestuses 100 000 krooni ja üle selle, tuleb korraldada riigihange vastavalt riigihangete seaduse § 2 lg 7 p-le 1.

2.3.5. Väljakuulutamiseta läbirääkimistega riigihanke korras osteti AS-lt Grafimill retseptiblankette 465 200 krooni eest. Väljakuulutamiseta läbirääkimiste pakkumismenetluse teates tuuakse pakkumismenetluse valiku põhjenduseks riigihangete seaduse § 57 lg 1 p 1[9].

Leiame, et avatud pakkumismenetlus võimaldab saavutada kõige soodsaima ning parema hinna ja kvaliteedisuhtega hanke ning säästetakse olulises osas ravikindlustusraha.

2.3.6. Väljakuulutamiseta läbirääkimistega riigihanke korras osteti Observer Eesti OÜ –lt igapäevase meediamonitooringu teenust summas 106 200 krooni. Väljakuulutamiseta läbirääkimiste pakkumismenetluse teates tuuakse menetluse valiku põhjenduseks riigihangete seaduse § 57 lg 1 p 1. Oleme seisukohal, et avatud pakkumismenetlus võimaldab saavutada kõige parema hinna ja kvaliteedi suhtega hanke ning säästa oluliselt ravikindlustusraha.

2.3.7. Erisoodustusena käsitlemist leidnud kulusid tehti 2002.a 579 000 krooni. Näiteks:

- suurema osa (ca 42%), 242 600 krooni, nimetatud kuludest moodustavad sõidukite kasutamisega seotud kulud. (Vastavalt juhatuse 12.03.2002.a otsusele 40 "Isiklike sõiduautode ametisõitudeks kasutamise kulude ja erisoodustuse maksude hüvitamise ning ametisõiduautode kasutamise kord" tuleb 50% erisoodustuse tulu- ja sotsiaalmaksust ametisõiduauto peakasutajal Eesti Haigekassale hüvitada).
- Haigekassa on tasunud 3 töötaja tasemekoolituse eest 2002. aastal 23 800 krooni.

Maksuametile esitatud deklaratsioonide kohaselt on arvestatud tulumaksu erisoodustustelt 203 400 ja sotsiaalmaksu 258 200 krooni. Oleme seisukohal, et selliste kulutuste tegemist, mis ei ole põhitegevusega seotud ja kuuluvad maksustamisele erisoodustusmaksudega tuleks piirata.

[9] Riigihanke kiire teostamine on vajalik ettenägematute sündmuste tõttu, et päästa inimese elu ja tervist või olulises väärtuses vara või ennetada inimese elu ja tervise või olulises väärtuses vara kahjustamist, tõkestada keskkonnakahjustuse levikut, või on see vajalik lähtuvalt riigikaitselisest vajadustest ning muude pakkumismenetluste kasutamine ei ole ajalise piiratuse tõttu võimalik.

2.3.8. Kahe rahvusvahelise konverentsi osavõtutasud summas 9292 krooni hüvitati osalejatele ilma korrektse kuludokumendita. Vastavalt raamatupidamise seaduse § 7 lg-le 2 on raamatupidamiskirjendi aluseks majandustehingut tõendav algdokument või algdokumentide alusel koostatud koonddokument. Oleme arvamusel, et internetis koostatud registreerimisleht ei vasta algdokumendile esitatud nõuete ja ei ole piisav konverentsil osalejale osavõtutasu hüvitamiseks.

2.3.9. 22.08.2002.a sõlmitud töö ettevõtulepingu nr 252 alusel tasuti töövõtja K. Reinsalule kahepäevase lähetuse eest Soome 1000 krooni päevaraha ja ning hüvitati laevapiletite ja majutuse maksumus. Vastavalt "Töölähetuste kulude hüvitamise ja päevaraha määrade ning nende maksmise korrale"[10] makstakse päevaraha töötajatele, kes on tööle võetud vastavalt töölepingu seadusele, töövõtuleping on aga vastavalt võlaõigusseaduse §-le 635 võlaõiguslik tehing, mis näe ette päevaraha ega muude täiendavate kulutuste hüvitamist.

2.4. Ettepanekud

Ettepanekud **Eesti Haigekassale**:

- Täiustada sisekontrollisüsteemi selliselt, et oleks tagatud riigihangete seaduses kehtestatud piirmäärade järgimine.
- Riikliku ravikindlustuse vahendite säästlikuma kasutamise eesmärgil järgida tööandja algatusel töölepingute lõpetamisel seadusega sätestatud etteteatamise tähtaegasid.
- Ilma korrektse kuludokumendita kulusid mitte hüvitada.
- Piirata kulutusi, mis kuuluvad erisoodustusmaksudega maksustamisele.
- Töölähetusse saata ja päevaraha maksta ainult asutuse töötajatele.
- Püstitada audiitoritele 2003. aastaaruande auditeerimisel kohustus kontrollida ka eelarve täitmise aruandes esitatud infot ja aruande aluseks olevate majandustehingute vastavust riigieelarve seadusele ega 2003. aasta riigieelarvele.

Ettepanek **Rahandusministeeriumile**:

- Töötada välja Vabariigi Valitsuse poolt riigieelarve täitmise aruande koosseisus esitatava "Riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruande" eesmärk, koostamispõhimõtted ja esitamise vorm, arvestades käeoleva aruande punktides 2.1.1 ja 2.1.2 toodut ning Eesti Haigekassa poolt kogutava info võimalusi.

Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond

[10] Vabariigi Valitsuse 22.12.2000. a määrus nr 453

Eesti Haigekassa juhatuse esimehe, sotsiaal- ja rahandusministri vastused

Eesti Haigekassa
Estonian Health Insurance Fund

Pr Kaie Karniol
Riigikontroll
Narva mnt 11 a
15013 TALLINN

Teie: _____

Meie: 17.07.2003 nr 1-6/1666

Tänan Riigikontrolli aruande ja haigekassa töö tunnustamise ja heakskiidu eest.
Leiame, et punktis 2.1 "Eesti Haigekassa 2002. a eelarve täitmise aruande kohta oleme auditi käigus teinud järgnevad märkused " väljatoodu kajastab riigieelarve ja rahandusministeeriumi puuduseid ning on seetõttu ebaoluline Eesti Haigekassa eelarve täitmise aruande hindamiseks.
Haigekassa juhatuse poolt soovin anda mõned selgitused ja kommentaarid aruandes välja toodud märkuste kohta:

2.3.1 Vene Föderatsiooni mittetöötavatele sõjaväepensionäridele osutatud raviteenuste ja hüvitatud soodusravimite kajastamine eelarve täitmise aruandes.

Sama probleem oli tõstatatud ka eelmisel aastal ja Eesti Haigekassa juhatus vastas sellele, et praegune kajastamise vorm on kooskõlastatud audiitorfirmaga KPMG Estonia ning see vastab heale raamatupidamistavale ja EV raamatupidamisseadusele. 2002/2003 aastal vaadati üle Vene Föderatsiooni Kaitseministeeriumi ja EV Sotsiaalministeeriumi vaheline leping Eestis elavate mittetöötavate sõjaväepensionäride ravikulude kompenseerimise kohta ning lepiti kokku VF relvajõudude mittetöötavate pensionäride meditsiinilise teenindamise eest tasumise uus kord. Sõjaväepensionärid kindlustatakse meditsiiniliste näidustuste kohaselt vajalike ravikindlustushüvitistega vastavalt ravikindlustuse seadusele ja neile laienevad ravikindlustuse seaduse kohaselt kindlustatud isikutele ette nähtud õigused ja kohustused, kui nende eest kindlustusmakse on õigeaegselt tasutud. Eelnevast tulenevalt kajastab Eesti Haigekassa Vene Föderatsiooni mittetöötavad sõjaväepensionäride meditsiinilise teenindamisega seonduvad majandustehingud alates lepingu kehtivuse algusest (1.mai 2003) Eesti Haigekassa tulude ja kuludena.

2.3.2 Haigekassa struktuurimuutuse käigus lahkunud töötajate töölepingute poolte kokkuleppel lõpetamise otstarbekus.

Töölepingu lõpetamist poolte kokkuleppel töötaja koondamise asemel kasutas Eesti Haigekassa struktuurireformi läbiviimisel juhtudel, kui:

1. poolte kokkulepe aitas kaasa Eesti Haigekassa piirkondliku osakonna kiiremale üleminekule uuele töökorraldusele;
2. poolte kokkuleppel töölepingu lõpetamine aitas kaasa osakonna töökvaliteedi ja töökeskkonna parandamisele;

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
21.07.2003 2-7.4-FA/03/1116-21

Eesti Haigekassa Lembitu 10, Tallinn 10114
Tel: 620 8430 Faks: 620 8449 e-post: info@haigekassa.ee
www.haigekassa.ee

3. oli vajadus vähendada hilisema töövaidluse riski.

2.3.3 Juhatuse liikmetele on tehtud põhitegevusega mitteseotud väljamakseid.

Eesti Haigekassa nõukogu 16. augusti 2002.a otsuse nr. 24 "Eesti Haigekassa juhatuse esimehe ametilepingu põhitingimused" punkt 1.2. alusel Eesti Haigekassa tasub juhatuse esimehele elamiskulude katteks Tallinnas 3500 (kolm tuhat viissada) krooni kuus.
Aruandes välja toodud juhatuse liikmetele tehtud väljamaksed on tehtud vastavalt ametilepingule.
Eesti Haigekassa eesmärk on ravikindlustustushüvitiste võimaldamine vastavalt ravikindlustuse seadusele, muudele õigusaktidele ja haigekassa eelarves ettenähtud ravikindlustuse kuludele ning selle eesmärgi saavutamiseks haigekassa korraldab ravikindlustust, tagades ravikindlustusraha efektiivse ja otstarbeka kasutamise. Seetõttu haigekassa eelarve kulud jagunevadki ravikindlustuse kuludeks ja haigekassa tegevuskuludeks.

2.3.4 Ostud ilma riigihanget korraldamata.

OÜ Infokaitsesüsteemide 07.04.2003.a. lepingu nr. 313/117 sõlmimisel oli planeeritud, et saadavate teenuste maksumus aastas jääb alla 100 tuhande krooni. Seoses Harju osakonna kolimisega uutesse ruumidesse likvideeriti 2002. aastal Harju osakonna vana arhiiv, mistõttu saadud teenuste maksumus suurenes esialgu plaanitust (alla 100 tuhande krooni aastas) suuremaks, s.o. 104,7 tuhat krooni 2002.aastal.
AS Falgiga valveteenuse ilma riigihanget korraldamata ostmine on tingitud Eesti Haigekassa loomisest 2001. a 1 jaanuaril, kus Eesti Haigekassa võttis üle piirkondlike haigekassade poolt AS Falgiga sõlmitud tähtajatud valveteenuste lepingud. Nimetatud lepinguid pole lõpetatud.

2.3.5 Väljakuulutamiseta läbirääkimistega riigihanke pakkumismenetlus korraldati riigihangete seaduse § 57 lõige 1 punkt 1 alusel seetõttu, et sotsiaalministri 26.11.2002.a. määruse kohaselt hakkasid alates 01.01.2003.a. kehtima uued soodusretsepti blanketid. Seetõttu pidi Eesti Haigekassa 2002.a. novembri lõpus korraldama kiirendatud korras uute blankettide trükkimise orienteeruvalt 3 kuuks vajalikus koguses ja jagama need raviasutustele nii, et 01.01.2003.a. oleks võimalik arstidel ravimeid väljakirjutada uutele kehtivatele blankettidele. Eelnimetatud põhjus on kantud ka riigihangete registrisse (v.t. väljakuulutamiseta läbirääkimistega pakkumismenetluse teate punkt 7.2.).

2.3.6. OÜ Observerilt-lt osteti igapäevase meediamonitooringu teenust riigihangete seadus § 57 lõige 1 punkt 13 alusel väljakuulutamata läbirääkimistega pakkumismenetluse teel, kuna hanke eeldatav maksumus aasta arvestuses koos käibemaksuga on alla 200 000.- krooni (2002.a. 106,2 tuhat krooni). Saadav teenus on kvaliteetne ja vahendid on kasutatud ratsionaalselt.

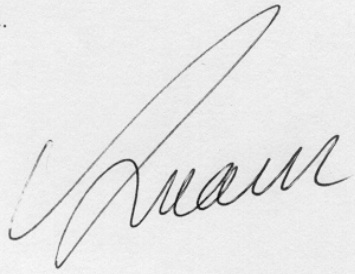
2.3.7 Erisoodustustena käsitletavad kulud
Eesti Haigekassa maksab erisoodustustelt tulu- ja sotsiaalmaksu vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale seadusandlusele.

2.3.8 Kahe rahvusvahelisest konverentsist osavõtt ilma korrektse kuludokumentideta.

Märkus arvestatud.

2.3.9 Töövõtulepingu alusel töövõtja K. Reinsalule kahepäevase lähetuse eest 1000 krooni päevaraha maksmine ning sõidupiletite kompenseerimine.

Märkus arvestatud.

Arvi Vask
Juhatuse liige juhatuse esimehe ülesannetes

Maigi Pärnik 620 8458

sotsiaal ministeerium

Lp Kaie Karniol
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie 10.07.2002. a nr 2-7.1-FA/03/1117

Meie 24. juuli 2003 nr . 1-6/4032

Seisukoht kontrolliaruande eelnõu "Riigikontrolli arvamus riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002 aasta aruande (mis esitatakse "Riigieelarve täitmise aruande" koosseisus) kohta" suhtes

Täname sisuka kontrollaruande eest. Aktsepteerime kontrolliaruande eelnõu punktis 2.2. toodud Riigikontrolli arvamust ja punktis 2.3. toodud tähelepanekuid eelarvevahendite kasutamise ja kajastamise kohta ning neist lähtuvalt tehtud ettepanekuid. Eesti Haigekassa nõukogu kohustab juhatust rakendama sisekontrollimeetmeid, mis tagaksid seadustest kinnipidamise ning väldiksid põhjendamatute kulude tekke.

Lugupidamisega

Marko Pomerants
Minister

Ott Pommer 6269769
Ott.Pommer@sm.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 25.07.03 Reg.nr 2-7.4-FA/03/1117-21

Sotsiaalministeerium
Registrikood 70001952

Gonsiori 29
15027 TALLINN

Telefon: (0) 626 9700
Faks: (0) 699 2209

Internet: http://www.sm.ee
E-post: info@sm.ee

RAHANDUSMINISTEERIUM

Riigikontroll

Teie 10.07.2003 nr 2-7.1-FA/03/1118

Meie 24. 07.2003 nr I-1.13/8055

Kontrollaruande eelnõu "Riigikontrolli arvamus "Riiklikuks ravikindlustuseks ette nähtud vahendite laekumise ja kasutamise 2002. aasta aruande" kohta

Teie arvamuse ja ettepaneku osas teatab Rahandusministeerium järgmist.

Riigikogu poolt 9.06.1999 vastuvõetud riigieelarve seadus (§ 45 p 7) nägi ette, et riigieelarve täitmise aruande koostisse kuulub riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruanne. Nimetatud riigieelarve seaduse ettevalmistamise ja menetlemise käigus järgiti senikehtinud põhimõtet, s.t riiklikku ravikindlustuse eelarvet käsitleti kui riigieelarvest eraldiseisvat eelarvet. Näiteks seaduses "1999. aasta riigieelarve" sätestati eraldi riikliku ravikindlustuse tulud ja kulud, vastavalt kajastati neid ka riigieelarve täitmise aruande juures.

2000. aasta riigieelarve koostamisel riigieelarve struktuuri muudeti ning riikliku ravikindlustuse tulud ja kulud liideti riigieelarvega. Riikliku ravikindlustuse tulud kajastati riigieelarve tuludes (ravikindlustuse osa sotsiaalmaksust) ning riikliku ravikindlustuse kulud eraldi riigieelarve kulude osana (Osa 158. Riiklik ravikindlustus). Samal põhimõttel kajastati riikliku ravikindlustuse tulusid ja kulusid ka 2000. aasta riigieelarve täitmise aruandes.

Riigikogu poolt võeti 14.06.2000 vastu Eesti Haigekassa seadus, mis jõustus 01.01.2001. Eesti Haigekassa seaduse kohaselt on haigekassa avalik-õiguslik juriidiline isik, kelle kõrgeim organ on haigekassa nõukogu. Alates 2001. aastast nähakse iga-aastases riigieelarves ühe summana ette eraldised Eesti Haigekassale riikliku ravikindlustuse kuludeks.

Riigikogu poolt 20.06.2002 vastuvõetud riigieelarve seaduse ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadusega tunnistati riigieelarve seaduse § 45 p 7, mis sätestas, et riigieelarve täitmise aruande koostisse kuulub riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruanne, kehtetuks. Haigekassa raamatupidamist, aruandlust ja kontrolli reguleerib Eesti Haigekassa seadus. Seaduses on sätestatud, et Haigekassa auditeeritud aastaaruanne ja tema tegevusaruanne avaldatakse Riigi Teataja Lisas ning on kättesaadav haigekassa koduleheküljel Internetis.

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
28.07.03 2-7.4-FA/03/1118-21

RAHANDUSMINISTEERIUM

Suur-Ameerika 1
15006 Tallinn

Telefon: (0) 611 3558
Faks: (0) 696 6810
http://www.fin.ee

E-post: info@fin.ee
kantselei@fin.ee

Reg kood 70000272

Ühtlasi märgime, et Vabariigi Valitsuse poolt on algatatud ja esitatud Riigikogu menetlusse "Riigieelarve seaduse, raamatupidamise seaduse, Riigikontrolli seaduse, valla- ja linnaeelarve seaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse, erastamisest laekuva raha kasutamise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse" eelnõu (89 SE). Antud eelnõus on sätestatud, et riigi raamatupidamise aruanne sisaldab täiendava aruandena riigieelarve täitmise aruannet kehtiva eelarveklassifikaatori lõikes.

Seoses eelpoolmärgitud muudatustega seadusandluses ja vastava delegatsiooninormi kehtetukstunnistamisega ei toeta Rahandusministeerium Teie ettepanekut Vabariigi Valitsuse poolt tagasiulatuvalt 2002. aasta riigieelarve täitmise aruande koosseisus "Riiklikuks ravikindlustuseks ettenähtud vahendite laekumise ja kasutamise aruande" väljatöötamiseks ja kehtestamiseks.

Lugupidamisega

Tõnis Palts
Minister

Aare Järvan
Kantsler

Eliko Pedastsaar 611 35 37
Ants Liiver 611 35 70